

Den berømte forfatters ejendele er udstille på museet. Foto: Jens Malling

Djævelen i Moskva

Den verdenskendte forfatter Mikhail Bulgakov skrev sin berømte roman »Mesteren og Margarita« i Moskva, kraftigt inspireret af mange fysiske lokaliteter i byen. Den handler om, at djævelen ankommer i den russiske hovedstad og begynder at lave ravage.

JENS MALLING | Jyllands-Postens udsendte medarbejder | rejseredaktionen@jp.dk

Berlios mister balancen. Han falder ind over skinnerne og forsvinder ind under den accelererende sporvogn. Så ruller en rund, mørk genstand over brostenene, fortsætter op over kantstenen og triller videre langs fortoret. Det er et afhugget hoved.

Så dramatisk kommer den uheldige redaktør af dage i et af de første kapitler af »Mesteren og Margarita«. Bogen er en af de mest fejrede russiske romaner i det 20. århundrede. Forfatteren Mikhail Bulgakov lader den blodige scene udspille sig i hjertet af det gamle Moskva, nærmere bestemt på bredden af den lille dam Patriarsjje prudy.

Som i 1930'erne, da bogen kom til verden, og Bulgakov boede i byen, udgør dammen og bevoksningen rundt om dammen en populær park for moskovitter, der vil slippe af.

De holder frokostpause, lufter børn og hunde. Gruset knaser under fødderne. Mange har slået sig ned på en af de talrige bænke. De taster løs på

Mange udtryk fra romanen er gledet ind i sproget og blevet faste vendinger på russisk.

smartphones eller taler lavmælt sammen to og to.

Stilfulde etageejendomme fra 1800-tallet omslutter parken på alle fire sider. Fra hver hjørne fører smalle gader videre ud i byen. De synes at føre deres eget stille liv parallelt med den berygtede Moskva-trafik. Buldren fra de mangesporede og fodgængerfjendtlige hovedfærdselsårer trænger ikke frem her.

»Tal aldrig til fremmede«

Et officielt udseende skilt er sat op i en lygtepæl i parken til glæde for fans af »Mesteren og Margarita«. Det er en direkte kommentar til bogen, som er folkeeeje i Rusland, og de fleste kan citere fra. Mange udtryk fra romanen er gledet ind i sproget og blevet faste vendinger på russisk. Dammen Patriarsjje prudy har en fremtrædende rolle i værket, og Bulgakov har gjort stedet legendarisk med sin fortælling. Her kommer romanens figurer til live for første gang.

Skiltet forestiller silhuetterne af bogens tre

antagonister. Foruden en vis Voland drejer det sig om den overdimensionerede, snakkende og skydegale kat Begemot samt den iskolde håndlanger Asasello. De har alle en rød streg over sig. Den medfølgende tekst advarer mod at indlade sig med fremmede. Det giver mening. Det er trods alt her, at Berlios på sin dødsdag møder en ejendommelige karakter.

Umiddelbart inden det fatale uheld med sporvognen sidder han sammen med digteren Besdomnyj på en bænk ved dammen – akkurat som moskovitterne gør det på en solskinsdag som i dag. De to litterater fører en filosofisk samtale om det gode og ondes eksistens, da denne usædvanlige personage pludselig henvender sig til dem efter at være dukket op som ud af ingenting.

Ifølge Bulgakovs beskrivelse har hans tænder kroner af platin i venstre side og af guld i højre. Han er klædt i et dyrt, gråt jakkesæt og har udenlandske sko i samme farve. Hans baskerhue er sat smart over det ene øre og under armen bærer han en stok med en knob formet som en puddels